

ÁLLAMI SZÁMVEVŐSZÉK

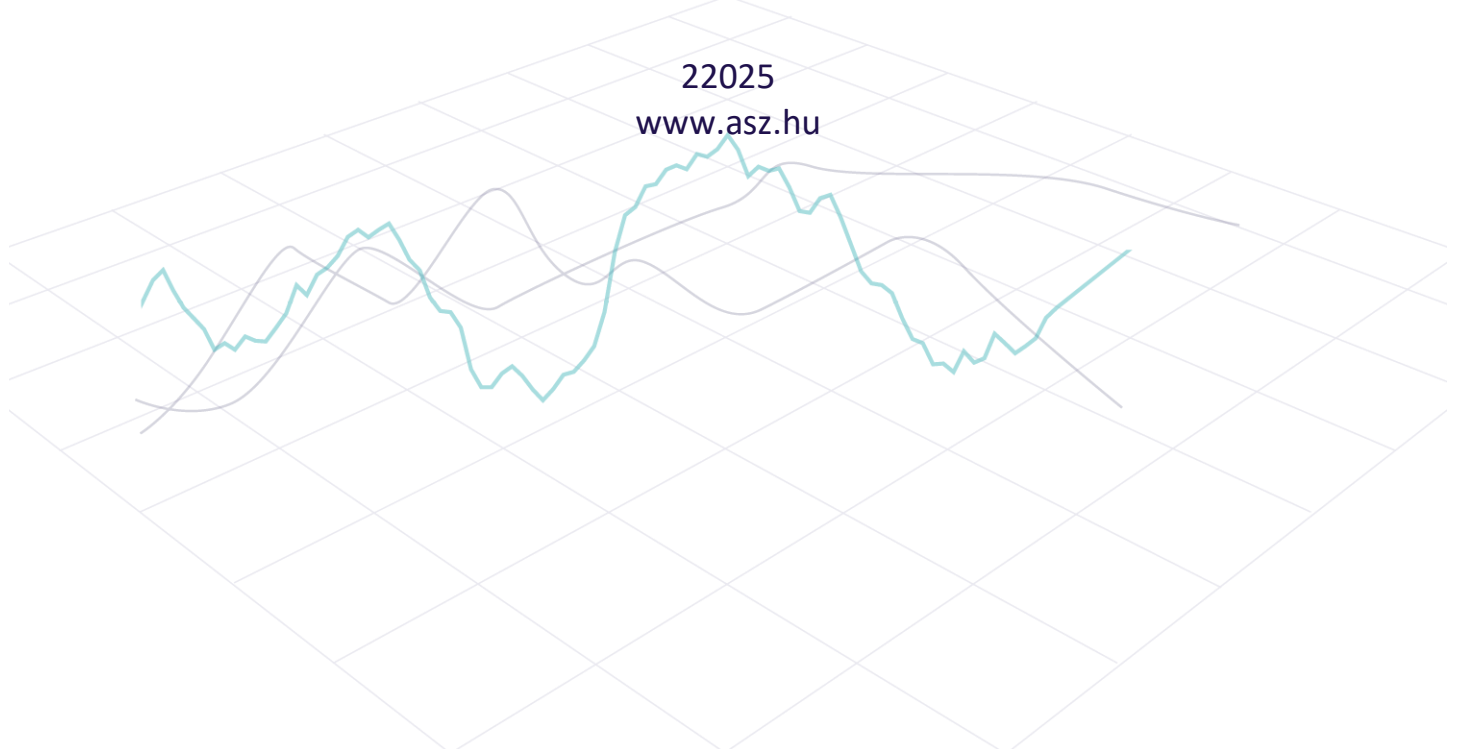
JELENTÉS

Nemzeti tulajdonú gazdasági társaságok ellenőrzése
– A nemzeti tulajdonú gazdasági társaságoknál a
vagyonmegőrzést veszélyeztető helyzet bekövetkezése
kockázatainak ellenőrzése

2022.

2025

www.asz.hu

ÁLLAMI SZÁMVEVŐSZÉK

JELENTÉS

Nemzeti tulajdonú gazdasági társaságok ellenőrzése
– A nemzeti tulajdonú gazdasági társaságoknál a
vagyonmegőrzést veszélyeztető helyzet bekövetkezése
kockázatainak ellenőrzése

2022.

06. hó 21. nap

22025

www.asz.hu

Domokos László
Domokos László
elnök

AZ ELLENŐRZÉST VEZETTE ÉS A VÉGREHAJTÁSÁÉRT FELELŐS:

DR. NAGY IMRE ellenőrzésvezető

KISTÓTH KRISZTINA ellenőrzésvezető

KLINGA LÁSZLÓ ellenőrzésvezető

A PROGRAM ÖSSZEÁLLÍTÁSÁÉRT FELELŐS:

KUSZINGER ANDREA projektvezető

IKTATÓSZÁM: EL-3674-001/2022.

TÉMASZÁM: 2565

ELLENŐRZÉS-AZONOSÍTÓ SZÁM: V-0909

Jelentéseink az Országgyűlés számítógépes hálózatán és az interneten a www.asz.hu címen is olvashatóak.

TARTALOMJEGYZÉK

■ ÖSSZEGZÉS.....	5
■ AZ ELLENŐRZÉS AKTUALITÁSA, TÁRSADALMI SZEREPE, SZEMPONTJA	8
■ AZ ELLENŐRZÉS TERÜLETE	9
■ AZ ELLENŐRZÉS HATÓKÖRE ÉS MÓDSZERE	11
■ ÉRTELMEZŐ SZÓTÁR	15
■ RÖVIDÍTÉSEK JEGYZÉKE	17

ÖSSZEGRZÉS

Az értékelt 14 nemzeti tulajdonú gazdasági társaság közül háromnál biztosított volt a vagyonmegörzés. Tíz társaságnál fennállt a vagyonvesztés bekövetkezésének kockázata, amely a vezető tisztségviselő intézkedését igényelte a vagyonvesztés megelőzése, a nemzeti vagyon védelme érdekében. Egy társaság nem biztosította az ellenörizhetőség feltételeit.

Az Állami Számvevőszék kezdeményezésére az ellenörzött időszakot követően a tíz társaságból négy gazdasági társaságnál pozitív irányú változások indultak el, ezáltal csökkenhetnek a vagyonmegörzést veszélyeztető kockázatok. Hat gazdasági társaság nem tett lépéseket a nemzeti vagyon megörzését veszélyeztető kockázatok csökkentésére, emiatt a közpénzügyi helyzet nem javult.

Értékelés

A nemzeti tulajdonú gazdasági társaságok a vagyonmegörzést veszélyeztető kockázatok beazonosításával, a kockázatok eredményes kezelésével, ezáltal a vagyonvesztés megelőzésével a nemzeti vagyon védelmét biztosítják. Az Állami Számvevőszék a megelőzést szolgáló eszközök és a kockázatok bemutatásával támogatja a társaságok vezető tisztségviselőinek és tulajdonosi joggyakorlóinak feladatellátását.

Az értékelt 14-ből egy társaság, az "Urbs Novum" Nagykállói Városfejlesztési Kft. nem működött együtt és ezáltal nem igazolta a nemzeti vagyon megörzéséhez kapcsolódó jogszabályok, előírások betartását, a vagyonmegörzést veszélyeztető kockázatok azonosítását, kezelését.

Három társaság vezető tisztségviselője a nemzeti vagyon megörzését biztosította, a vagyonmegörzést veszélyeztető jelenséget nem tárt fel és az ÁSZ sem azonosított lényeges kockázatot az ellenörzés területe vonatkozásában.

PREVENTÍV ESZKÖZÖK támogatják a vagyonmegörzést veszélyeztető kockázatok beazonosítását, a fizetőképességet, és ezen keresztül a vagyonmegörzést veszélyeztető jelenségek korai felismerését, amelyek a követelések, kötelezettségek szabályszerű nyilvántartása, az évközi cash flow és pénzügyi terv készítése. *Tíz társaság vezető tisztségviselője egy vagy több preventív eszköz alkalmazásának hiányában nem rendelkezett információval a fizetőképességre és ezen keresztül a vagyonmegörzésre veszélyt jelentő jelenségek korai felismeréséhez, amely hátráltatta a vagyonvesztés megelőzését szolgáló intézkedések megtételét.*

A vagyonvesztés bekövetkezése kockázatára utalhat, ha nem biztosított a társaság fizetési készsége, a kötelezettségek határidőben történő teljesítése. *Hét társaság vezető tisztségviselője nem gondoskodott a fizetési határidőn belül, de legfeljebb a fizetési határidőt követő 90 napon belül a társaság részére kiállított számlák kiegyenlítéséről.*

A nemzeti vagyon megörzésének fő eszköze a vagyonmegörzést veszélyeztető jelenségek azonosítása és kezelése. Kettő vezető tisztségviselő nem gondoskodott a Számviteli törvény szerinti 2019. évi beszámoló elkészítéséről, ezzel a pénzügyi- és vagyongazdálkodásának átláthatóságát, elszámoltathatóságát nem biztosította. A beszámoló hiánya növeli a vagyonvesztés bekövetkezésének kockázatát, mert nem biztosított a veszélyeztetettség felismerésének és elemzésének lehetősége.

Hét gazdasági társaságnál a 2019. évi beszámoló szerint a saját tőke nem érte el a törzstőke jogszabályban meghatározott minimális összegét. A hétből egy társaság vezető tisztségviselője nem azonosított a társaság vagyonmegörzését veszélyeztető jelenséget, *nem ismerte fel, nem azonosította a veszélyeztetettséget.* Hat társaság vezető tisztségviselője azonosította a vagyonmegörzést veszélyeztető jelenséget, *azt értékelt, elemezte, arról a tulajdonosi joggyakorlót értesítette. Közülük egy vezető tisztségviselő dokumentált intézkedést saját hatáskörében nem kezdeményezett és az öt intézkedőből négy a meghatározott intézkedések nyomán követéséről nem gondoskodott.*

Egy további gazdasági társaság vezető tisztségviselője vagyonmegőrzése egyéb veszélyeztetettségét azonosította, a helyzetet *elemezte, intézkedést kezdeményezett, de nem gondoskodott intézkedései nyomon követéséről*. A veszélyeztetettség fel nem ismerése, az intézkedések elmaradása, valamint a szükséges intézkedések végrehajtása nyomon követésének hiányában tíz társaságnál fennállt a vagyonvesztés bekövetkezésének kockázata.

A TULAJDONOSI ELLENŐRZÉST a felügyelő biztosság működése támogatja. A 11 tulajdonosi joggyakorló közül egy nem gondoskodott a felügyelőbizottság felállításáról és hét nem gondoskodott a felügyelő bizottság ügyrendjének jóváhagyásáról, ezzel a nemzeti vagyon megóvása érdekében nem biztosította az ügyvezetés tevékenységének ellenőrzését.

Következtetés

Az ellenőrzés értékelése alapján 10 nemzeti tulajdonú gazdasági társaságnál a társaság vezető tisztségviselőjének és tulajdonosi joggyakorlójának intézkedése volt szükséges a vagyonmegőrzést veszélyeztető kockázatok csökkentése és a közpénzügyi helyzet javítása érdekében. Ezáltal biztosítható a nemzeti vagyon célszerű felhasználása, megóvása, a társaságok folyamatos, átlátható működése, valamint a közszolgáltatás jó minőségének fenntartása.

Az Állami Számvevőszék emiatt az ellenőrzés során felhívással élt 10 gazdasági társaság vezetője felé. Az Állami Számvevőszék célja a felhívással az volt, hogy a hiányosságok és a fejlesztendő területek bemutatásával már az ellenőrzés folyamatában előmozdítsa a pozitív irányú változásokat: a vagyonmegőrzést veszélyeztető helyzet kialakuláshoz kapcsolódó kockázatok csökkentését, a kockázatok hatásos időben történő felismerését és kezelését, ezáltal a közpénzügyek átláthatóságának és rendezettségének javulását.

Az Állami Számvevőszék felhívására a 10 társaságból négy gazdasági társaság vezetője lépéseket tett a vagyonmegőrzést veszélyeztető kockázatok csökkentésére. A vezetők által jelzett intézkedések megvalósítása hozzájárulhat a nemzeti vagyon megóvásához, a társaságok folyamatos, átlátható működéséhez, a felelős gazdálkodás megerősítéséhez, valamint a közfeladatellátás jó minőségének fenntartásához. Három gazdasági társaság vezetője nem válaszolt a felhívásra, három pedig nem tett megfelelő hatásosságú lépéseket a feltárt kockázatok csökkentése érdekében. Esetükben a közpénzügyi helyzet nem javult, a nemzeti vagyon megőrzését veszélyeztető kockázatok kezelése erősítendő.

További két gazdasági társaságnál az Állami Számvevőszék nem tárt fel a vagyonmegőrzést veszélyeztető helyzetet, ugyanakkor a vagyonmegőrzéshez kapcsolódó kockázatok kezelésének erősítése ezeknél a társaságoknál is indokolt volt. Egy társaság vezetője az Állami Számvevőszék felhívására lépéseket tett a vagyonmegőrzést veszélyeztető kockázatok kezelésének erősítésére. Egy társaság vezetője nem válaszolt a felhívásra, nem tett lépéseket a kockázatok kezelésének erősítésére.

Az ellenőrzés tapasztalatai és a társaságok felhívásra adott válaszainak értékelése alapján az Állami Számvevőszék hét gazdasági társaság tulajdonosi joggyakorlója felé felhívással élt a társaságoknál fennmaradt kockázatok csökkentése, és a vagyonmegőrzéshez kapcsolódó kockázatok kezelésének erősítése érdekében.

Az "Urbs Novum" Nagykállói Városfejlesztési Kft. nem biztosította az ellenőrizhetőségét, ezáltal nem igazolta a nemzeti vagyon megőrzéséhez kapcsolódó jogszabályi előírások betartását, ami kiemelt kockázatot jelent a nemzeti vagyon megóvása tekintetében. Emiatt kérdésként merül fel, célszerű-e olyan gazdasági társaság fenntartása, amely nem igazolta, hogy megfelelne az Alaptörvényben foglalt felelős és törvényes gazdálkodás alapvető követelményének? Az Állami Számvevőszék emiatt felhívással fordult a társaság tulajdonosi joggyakorlója felé.

Emellett az Állami Számvevőszék figyelemfelhívással fordult nyolc tulajdonosi joggyakorló felé az ellenőrzés során feltárt hiányosságok megszüntetése, ezáltal a társaságok feletti tulajdonosi kontrollok erősítése érdekében. Öt tulajdonosi joggyakorló lépéseket tett a felügyelőbizottság alapvető működési feltételeinek kialakítására, ezáltal az érintett társaságok esetében a tulajdonosi ellenőrzés erősítheti a vagyonmegőrzéshez kapcsolódó kockázatok kezelését. Két tulajdonosi joggyakorló nem válaszolt a felhívásra, egy pedig nem tett megfelelő hatásosságú lépéseket a feltárt kockázatok csökkentésére. Esetükben a tulajdonosi kontrollok nem javultak, a tulajdonosi joggyakorlók intézkedése nem tudott hozzájárulni az érintett társaságok vagyonának megőrzését veszélyeztető kockázatok kezeléséhez.

A NEMZETI VAGYON MEGŐRZÉSE FOLYAMATOS NYOMONKÖVETÉST IGÉNYEL

Mikor áll fenn a vagyonmegőrzést veszélyeztető kockázat?

Ha egy szervezet vezetése nem jó gazdaként jár el, akkor előállhat olyan helyzet, hogy nem tudja kifizetni a kötelezettségeit, így fel kell élnie a vagyonát.

Miért fontos a vagyonmegőrzési kockázatok kezelése?

Mit értékelt a Számvevőszék?

A nemzeti vagyon megőrzését veszélyeztető

- kockázatokat azonosították-e?
- kockázatokat kezelték-e?
- helyzetről a tulajdonosi joggyakorló értesült-e?

Hogyan biztosítható a vagyon megőrzése?

- követelések, kötelezettségek szabályszerű nyilvántartása
- fizetőképesség folyamatos követése
- pénzügyi terv készítése
- tulajdonosi ellenőrzés erősítése

VAGYONMEGŐRZÉS VESZÉLYEZTETŐ KOCKÁZATOK ALAKULÁSA

FELHÍVÁS ELŐTT

FELHÍVÁS UTÁN

AZ ELLENŐRZÉS AKTUALITÁSA, TÁRSADALMI SZEREPE, SZEMPONTJA

Magyarország Alaptörvénye alapján a nemzeti vagyon kezelésének, védelmének célja a közérdek szolgálata, a közös szükségletek kielégítése és a természeti erőforrások megóvása, valamint a jövő nemzedékek szükségleteinek figyelembevétele. A közfeladatok ellátása nagyrészt önkormányzati tulajdonba tartozó gazdasági társaságok útján valósul meg. A közérdek szolgálata elsősorban a közfeladatok elvárt színvonalú biztosítását jelenti, ideértve a lakosság közszolgáltatásokkal való ellátását, melyhez nemzeti vagyonra van szüksége az azokat ellátó gazdasági társaságoknak.

Az ÁSZ¹ folyamatosan figyelemmel kíséri az önkormányzatok pénzügyi helyzetét, és az eladósodás megelőzése érdekében rendszeresen értékeli az önkormányzatok pénzügyi egyensúlyi helyzetét és az arra ható kockázatokat. Ezen kockázatok jelentős része a többségi önkormányzati tulajdonban álló gazdasági társaságoknál azonosítható. Az önkormányzati tulajdonban levő gazdasági társaság vagyonvesztése, pénzügyi kockázata a tulajdonosi joggyakorló önkormányzat pénzügyi kockázatává alakulhat át, mert az önkormányzati és ezen keresztül a nemzeti vagyon pótlása közpénzből, a tulajdonos önkormányzat rendelkezésére bocsátott forrásokból rendezhető.

Az ÁSZ ellenőrzésével felhívja a figyelmet a többségi tulajdonban álló önkormányzati tulajdonú gazdasági társaságoknál a vagyonmegőrzést veszélyeztető helyzetre, annak érdekében, hogy a vagyonvesztés megelőzhetővé váljon. Az ÁSZ ellenőrzésével támogatja az önkormányzati tulajdonú gazdasági társaság vezető tisztségviselőjét és tulajdonosi joggyakorlóját a felelős gazdálkodás megerősítésében.

A vagyonmegőrzést veszélyeztető alapvető kockázatként értékelte az ÁSZ a társaság vagyonvesztését, melynek következtében a társaság vagyona nem fedezi a tartozásait.

Az ÁSZ a nemzeti vagyon megőrzését veszélyeztető kockázatot növelő tényezőként értékelte, ha a gazdasági társaság vezető tisztségviselője nem gondoskodott a fizetőképesség fenntartása preventív eszközeinek alkalmazásáról. Ezen preventív, megelőző eszköz a követelések, kötelezettségek nyilvántartása, a tartozások és kintlévőségek esedékességének elemzése, az évközi cash flow és az üzleti tervezés keretében a pénzügyi terv készítése. Mindezek hiányában a vezető nem rendelkezik információval a vagyonmegőrzés egyik elemét, a fizetőképességet veszélyeztető jelenségek korai felismeréséhez. Az ÁSZ további lényeges területként értékelte a gazdasági társaság fizetési készségét, azt, hogy a vezető tisztségviselő gondoskodott-e arról, hogy a társaság a fizetési kötelezettségének határidőben eleget tegyen. A vagyonmegőrzést veszélyeztető kockázatot növelő további tényező, ha a gazdasági társaság vezető tisztségviselője nem gondoskodott arról, hogy fizetési határidőn belül, de legfeljebb a fizetési határidőt követő 90 napon belül ki legyenek egyenlítve a társaság részére kiállított számlák.

Az azonosított vagyonmegőrzést veszélyeztető helyzet esetén az ÁSZ a kockázatot csökkentő tényezőként értékelte, ha a gazdasági társaság vezető tisztségviselője a helyzet kezelésére eredményesen intézkedett és a megtett intézkedéseket dokumentáltan nyomon követte.

AZ ELLENŐRZÉS TERÜLETE

14 nemzeti tulajdonú gazdasági társaság és azok tulajdonosi joggyakorlói

Az önkormányzati tulajdonú gazdasági társaságok által ellátott közszolgáltatások minősége és hatékonysága jelentős mértékben érintik a lakosság életminőségét, egészségét, biztonságát, ezen keresztül a lakosság jólétét. A társaságok gazdálkodásuk során jelentős nagyságú nemzeti vagyont működtetnek.

Az ellenőrzés a kockázatértékelés alapján kiválasztott olyan 14 önkormányzati tulajdonú gazdasági társaságra terjedt ki, melyeknél az ÁSZ korábban lefolytatott ellenőrzései során integritási kockázatot azonosított.

Amennyiben egy többségi nemzeti tulajdonban lévő gazdasági társaságnál a gazdálkodási és kockázatkezelésre vonatkozó alapvető szabályozás terén integritási kockázat azonosítható, indokolt értékelni a bevételek beszedését és elszámolását, tekintettel arra, hogy ez az adott társaság fizetőképességére közvetlenül hatást gyakorol. A fizetőképesség pedig a nemzeti vagyon megőrzésének egyik kiemelt eleme. Az ellenőrzéssel érintett 14 gazdasági társaságnál a fizetőképességen keresztül a vagyonmegőrzést veszélyeztető kockázati tényezők értékelését végezte el az ÁSZ.

A társaságok fő tevékenysége diákétkeztetés; hulladék-gyűjtés és -szállítás; épület, intézmény karbantartás, üzemeltetés, film-, videó-, televízióműsor-gyártás, fürdő, uszoda üzemeltetés, rehabilitációs foglalkoztatás, sporttevékenység, sport-szabadidős képzés, településtisztaság biztosítása, valamint víztermelés, -kezelés, -ellátás volt.

Ellenőrzött gazdasági társaságok, valamint tulajdonosi joggyakorlók felsorolását az 1. táblázat tartalmazza.

1. táblázat

AZ ELLENŐRZÖTT TÁRSASÁGOK ÉS TULAJDONOSI JOGGYAKORLÓIK

Ellenőrzött társaság	A társaság tulajdonosi joggyakorlója
ALFA-SZÉLPARK Energiatermelő Korlátolt Felelősségű Társaság	Mosonszolnok Község Önkormányzata
DKKA-Dunaújvárosi Kohász Kézilabda Akadémia Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság	Dunaújváros Megyei Jogú Város Önkormányzata
ÉTH Érd és Térsége Hulladékkezelési Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság	Érd Megyei Jogú Város Önkormányzata
FALCO KC Szombathely Sportszolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság	Szombathely Megyei Jogú Város Önkormányzata
Hódmezővásárhelyi Működtető és Szolgáltató Nonprofit Zártkörűen Működő Részvénytársaság	Hódmezővásárhely Megyei Jogú Város Önkormányzata
Jászalsószentgyörgyi Vízmű Koncessziós Közmű Üzemeltető Korlátolt Felelősségű Társaság	Jászalsószentgyörgy Községi Önkormányzat

Ellenőrzött társaság	A társaság tulajdonosi joggyakorlója
Kanizsa Rehab Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság	Nagykanizsa Megyei Jogú Város Önkormányzata
Nagykanizsa Városfejlesztő Korlátolt Felelősségű Társaság	
KANIZSA MÉDIAHÁZ Kereskedelmi és Szolgáltató Egyszemélyes Korlátolt Felelősségű Társaság	
Nagykanizsa Vagyongazdálkodási és Szolgáltató Zártkörűen Működő Részvénytársaság	
Kisvárdai Intézményműködtető Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság	Kisvárdai Város Önkormányzata
Kristályfürdő Idegenforgalmi és Szolgáltató Kft.	Ajka Város Önkormányzata
Örkény Városfejlesztési Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság	Örkény Város Önkormányzata
"Urbs Novum" Nagykállói Városfejlesztési Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság	Nagykálló Város Önkormányzata

Forrás: ÁSZ ellenőrzési adatok

AZ ELLENŐRZÉS HATÓKÖRE ÉS MÓDSZERE

Az ellenőrzés típusa

Megfelelőségi ellenőrzés.

Az ellenőrzött időszak

Az ellenőrzött időszak a 2020. január 01-től 2020. december 31-ig terjedő időszak. Éves beszámoló tekintetében 2019. év.

Az ellenőrzés tárgya

Az ellenőrzés tárgyát képezi a többségi nemzeti tulajdonban álló gazdasági társaságok vezető tisztségviselőjének eljárása a társaság vagyonmegőrzését veszélyeztető jelenségek felmérése, azonosítása, elemzése, kezelése és nyomon követése tekintetében, a cash-flow kimutatások figyelemmel kísérése a társaság esedékes/lejárt tartozásainak kiegyenlítéséről való gondoskodás vonatkozásában. Az ellenőrzés a társasági vagyonvesztés azon eseteire terjed ki, amely esetekben a Ptk. azonnali intézkedési kötelezettséget határoz meg, valamint a fizetőképesség szempontjából a vagyonmegőrzés (a saját tőke értékének megőrzése) biztosítására, a vagyon megőrzését veszélyeztető jelenségek kezelésére, intézkedések kezdeményezésére és nyomon követésére. Az ellenőrzés kiterjed továbbá a tulajdonosi joggyakorló értesülésére, tudomás szerzésére a társaságot fenyegető vagyonvesztésről, a tulajdonosi ellenőrzés eszközének működtetésére az ügyvezetés tevékenysége ellenőrzésének vonatkozásában, valamint az intézkedés megtételének kezdeményezésére, egyszemélyes társaság esetében alapítói határozat meghozására a vagyon visszapótlása, egyben a vagyonmegőrzés érdekében.

Az ellenőrzött szervezetek

14 többségi nemzeti tulajdonban álló gazdasági társaság és azok tulajdonosi joggyakorlói

Az ellenőrzés jogalapja

Az ÁSZ tv.² 1. § (3) bekezdése és az 5. § (3)-(5) bekezdései képezik.

Az ellenőrzés módszerei

Az ÁSZ az ellenőrzést az ellenőrzési program szempontjai, az ellenőrzött időszakban hatályos jogszabályok, a jelen ellenőrzésre irányadó ÁSZ módszertan figyelembe vételével és a nemzetközi standardokat

irányadónak tekintve végzi. Az ÁSZ az ellenőrzés ideje alatt az ellenőrzött szervezettel történő kapcsolattartást az ÁSZ SZMSZ³-ének vonatkozó előírásai alapján biztosítja.

Az ellenőrzési kérdések megválaszolásához szükséges bizonyítékok megszerzése a következő ellenőrzési eljárások alkalmazásával történik: megfigyelés, szemle, összehasonlítás, mintavételezés, valamint elemző eljárás. Az ellenőrzési bizonyítékként felhasználható adatforrások közé tartoznak az ellenőrzési programban felsorolt adatforrások, továbbá minden – az ellenőrzés folyamán – feltárt, az ellenőrzés szempontjából információkat tartalmazó dokumentum.

Az ellenőrzést a kérdésekre adott válaszok kiértékelésével, valamint a megjelölt adatforrások felhasználásával, továbbá az adott időszakban hatályos jogszabályok figyelembevételével végzi az ÁSZ.

A program ellenőrzési kérdései a jogszabályok által elő nem írt, úgynevezett *helyénvalósági kritériumok* szerinti ellenőrzésében a társaságok vezető tisztségviselőitől, tulajdonosi joggyakorlótól elvárható gondosság mellett alkalmazott jó gyakorlat alapján kerültek meghatározásra. Ezen kritériumok betartását nem írja elő a társaságok számára kötelező jelleggel jogszabály, azonban alkalmazásukkal pozitív változások indulhatnak el a társaságok pénzügyi és vagyoni helyzetében. A helyénvalósági kritériumokra vonatkozó értékelések a jelentésben *dőlt betűvel szerepelnek*.

Az ÁSZ folytatja a kockázatalapú ellenőrzéseket a nemzeti tulajdonú gazdasági társaságok tekintetében. A kockázatalapú ellenőrzések lehetőséget teremtenek arra, hogy az ÁSZ ellenőrzöttek széles körének, azonos jellemzők alapján történő csoportosításával, a lényeges dokumentumok meghatározott szempontok szerinti értékelése alapján objektív képet kapjon a szervezeteknél fennálló azon területekről, melyek a gazdálkodásukat érintően a jövőre vonatkozóan kockázatot hordoznak.

A kockázatértékelési megközelítéssel végrehajtott ellenőrzés a társaság fizetőképességén keresztül vizsgálva a vagyon megőrzésének lényeges területére terjed ki a gazdasági társaság vezető tisztségviselőjének eljárásán, valamint a tulajdonosi joggyakorlók intézkedéseinek kezdeményezésén, tulajdonosi ellenőrzés eszközének működtetésén keresztül és súlypontok meghatározásával lehetőséget biztosít további kockázatok beazonosítására, a fizetőképessége, vagyona megőrzésének lényeges területére.

A társaság esedékes/90 napot meghaladóan lejárt tartozásai kiegyenlítésének értékelését az ÁSZ egyszerű véletlen mintavétellel ellenőrzi. A mintavétellel ellenőrzött területek esetében az egyes tételek vonatkozásában a megfelelésre vonatkoznak a kérdések, amelyek eredménye összesítésre kerül. „Szabályszerű”/„Megfelelő” az ellenőrzött terület, amennyiben 95%-os bizonyossággal a lényeges sokaságban az átlagos hibaarány legfeljebb 10%, Nem szabályszerű”/„Nem megfelelő”, amennyiben 10%-nál magasabb arányt képviselt. Abban az esetben, ha a lényeges sokaság tekintetében a 10%-os hibaarányhoz való viszony megítélésének megbízhatósága nem éri el a 95%-ot, annak elérése érdekében értékelésük további szempontokkal kerül kiegészítésre, figyelembe véve a feltárt hibák értékét.

A társaság fizetőképességének megőrzése tekintetében alapvető kockázatot a társaság veszteség folytán bekövetkező vagyonvesztése

jelenti, melynek következtében a társaság vagyona a tartozásait nem fedezi.

Az ellenőrzés a kockázatértékelés alapján kiválasztott olyan nemzeti tulajdonú gazdasági társaságokra terjed ki, melyeknél integritási kockázat került azonosításra. A törvényi előírásokat, valamint az ÁSZ által meghirdetett, nyilvános módszertant figyelembe véve az ellenőrzés hatóköre kiegészülhet kockázatjelzések alapján, a kockázatértékelés függvényében további lényeges területek szabályosságának ellenőrzésével az ellenőrzés megkezdésének időpontjáig.

ÉRTELMEZŐ SZÓTÁR

Cash-flow kimutatás	A társaság működése, befektetései és pénzügyi tevékenysége által generált pénzáramlásokat tartalmazó kimutatás. A társaság pénzügyi helyzetében bekövetkezett változásokat mutatja be, mely pénzügyi előrejelzést jelent és a pénzügyi terv része.
fizetőképesség	A likviditás időpontbeli állapota, melyet az éppen esedékes kötelezettségek és a kiegyenlítésükhöz - likvid, fizetésre alkalmas - eszközök viszonya jellemez. A priori (előzetes) vizsgálata: előrejelzés, becslés a jövőbeni likviditási állapotokra vonatkozóan, a posteriori (utólagos) vizsgálat már konkrét tényszámokon alapszik.
gazdasági társaság	A gazdasági társaságok üzletszerű közös gazdasági tevékenység folytatására, a tagok vagyoni hozzájárulásával létrehozott, jogi személyiséggel rendelkező vállalkozások, amelyekben a tagok a nyereségből közösen részesednek, és a veszteséget közösen viselik. (Forrás: Ptk. ⁴ 3:88. § (1) bekezdés)
nemzeti vagyon	Nvtv. ⁵ 1. § (2) bekezdése szerint nemzeti vagyonba tartozik többek között: az állam vagy a helyi önkormányzat tulajdonában lévő pénzügyi eszközök, továbbá az államot vagy a helyi önkormányzatot megillető társasági részesedések.
többségi tulajdonú gazdasági társaság	Többségi tulajdonú az a társaság, ahol a tulajdonosi joggyakorló a Ptk. 8:2. § (1) bekezdés szerinti többségi befolyással rendelkezik.
többségi befolyás	Az olyan kapcsolat, amelynek révén a befolyással rendelkező egy jogi személyben a szavazatok több mint ötven százalékával - közvetlenül vagy a jogi személyben szavazati joggal rendelkező más jogi személy (köztes vállalkozás) szavazati jogán keresztül - rendelkezik, azzal, hogy a közvetett módon való rendelkezés meghatározása során a jogi személyben szavazati joggal rendelkező más jogi személyt (köztes vállalkozást) megillető szavazati hányadot meg kell szorozni a befolyással rendelkezőnek a köztes vállalkozásban, illetve vállalkozásokban fennálló szavazati hányadával, ha azonban a köztes vállalkozásban fennálló szavazatának hányada az ötven százalékot meghaladja, akkor azt egy egészként kell figyelembe venni. A befolyás számításánál nem kell figyelembe venni a huszonöt százalékot el nem érő közvetett befolyást. (Forrás: Taktv. ⁶ 1. § b) pont).
vagyonvesztés	A vagyonvesztés késedelem nélküli intézkedést igénylő esetei a Ptk. alapján: <ul style="list-style-type: none">- a korlátolt felelősségű társaság saját tőkéje veszteség folytán a törzstőke felére csökkent;- a korlátolt felelősségű társaság saját tőkéje a törzstőke törvényben meghatározott minimális összege alá csökkent;- a részvénytársaság saját tőkéje veszteség következtében az alaptőke kétharmadára csökkent;- a részvénytársaság saját tőkéje az alaptőke törvényben meghatározott minimális összege alá csökkent- a társaságot fizetéképtelenség fenyegeti vagy fizetéseit megszüntette- vagyona tartozásait nem fedezi. (forrás: Ptk. 3:189.§ (1) bekezdés a), b), c), d) pontok; 3:270. § (1) bekezdés a), b) pontok)
vezető tisztségviselő	A jogi személy irányításával kapcsolatos olyan döntések meghozatalára, amelyek nem tartoznak a tagok vagy az alapítók hatáskörébe, egy vagy több vezető tisztségviselő vagy a vezető tisztségviselőkből álló testület jogosult. A vezető tisztségviselő ügyvezetési tevékenységét a jogi személy érdekének megfelelően köteles ellátni. A jogi személy első vezető tisztségviselőit a jogi személy létesítő okiratában kell kijelölni. A jogi személy létrejöttét követően a vezető tisztségviselőket a jogi személy tagjai, tagság nélküli jogi személyek esetén a jogi személy alapítói választják meg, nevezik ki, vagy hívják vissza. A vezető tisztségviselői megbízás a tisztviségnek a kijelölt, megválasztott vagy kinevezett személy által történő elfogadásával jön létre. (Forrás: Ptk. 3:21. §)

RÖVIDÍTÉSEK JEGYZÉKE

¹ ÁSZ

Állami Számvevőszék

² ÁSZ tv.

az Állami Számvevőszékről szóló 2011. évi LXVI. törvény

³ ÁSZ SZMSZ

Állami Számvevőszék Szervezeti és Működési Szabályzata

⁴ Ptk.

a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény

⁵ Nvtv.

a nemzeti vagyonról szóló 2011. évi CXCVI. törvény

⁶ Taktv.

a köztulajdonban álló gazdasági társaságok takarékosabb működéséről szóló 2009. évi CXXII. törvény

ÁLLAMI SZÁMVEVŐSZÉK

1052 Budapest, Apáczai Cs. J. u. 10. | 1364 Budapest 4. Pf. 54

TEL: +36 1 484 9100

email: szamvevoszek@asz.hu

web: www.asz.hu | www.aszhirportal.hu